

**Inspraak HISWA-RECRON bij de Commissie Samenleving/Middelen, gemeente Sluis, 3 november n.a.v. agendapunt #6, Begroting 2023.**

Geachte leden van de Commissie,

Vrijdag 21 oktober jl. belde wethouder Werkman mij, Regiomanager van HISWA-RECRON om te berichten dat het college van B&W het definitieve concept van de begroting naar uw Raad had gestuurd. Toen hij mij berichtte over de mate waarin de toeristenbelasting werd verhoogd deed mij dat - en later het Zeeuws-Vlaams bestuur van HISWA-RECRON toen ik het hen vertelde - huiveren.

Dat er enige verhoging aan zat te komen was ons bekend. Immers, in de Kadernota brief 2023-2026 van 7 juli 2022 van uw gemeente wordt op blz. 5 aangegeven: *“Uitzonderingen op toepassing van het inflatiepercentage zijn de [...] toeristenbelasting: stijging met inflatiepercentage waarbij de stijging wordt afgerond op EUR 0,05. Voor 2023 betekent dit een stijging van de tarieven met EUR 0,05.”*

Het ‘landelijke gemiddelde’ dat naar wij begrepen kennelijk het huidig streefbeeld is, heeft vele kanten. Ik geef u er een paar. Het landelijk gemiddelde wordt in een administratief systeem genaamd Coelo Atlas bijgehouden. Een systeem met wat bijzondere trekjes. Dit omdat iedere stijging van de toeristenbelasting van de ene gemeente weer een zgn. rechtvaardiging voor de volgende verhoging elders vormt. Zoals u als raadsleden weet, belastingtarieven gaan namelijk zelden tot nooit omlaag. Tevens zijn er gemeenten die géén toeristenbelasting heffen (ongeveer 10%). Die worden blijkens noot 3 op blz 162 van de Coelo Atlas 2022 niet in de variatiecoëfficiënt in het kader van het berekenen van het landelijk gemiddelde meegenomen. Tevens lezen we op blz 89 van het Coelo Atlas 2022 dat men primair kijkt naar hotelovernachtingen in het hoogseizoen. Waar geen hotel is kán de belasting betrekken op een overnachting in een pension of een camping. Kan... Dat geeft wel een aparte context bij het fenomeen ‘landelijk gemiddelde’ en om dat als uitgangspunt nemen. Er lijkt dus sprake van ‘kunstmatige, opwaartse druk’ op het landelijke gemiddelde. Kijk liever in de regio om u heen. Wat betekent immers de hoogte van de toeristenbelasting in Amsterdam voor Sluis?

Gaat Sluis ook in overeenstemming met het landelijk gemiddelde investeren in zaken die het toeristisch product verbeteren? ‘Nee’ luidt het antwoord als je de begroting leest. “Misschien gaan we daarmee fietsenrekken in de duinen plaatsen, een wens van veel toeristen”, lees ik in het PZC-artikel “Vrees voor wegblijven toerist” van afgelopen zaterdag. Tsjonge, misschien, misschien ook niet, maar meer is het op basis van de tekst van het artikel ook niet... En zelfs als het zo is, zullen die fietsenrekken de toerist naar West-Zeeuws-Vlaanderen (blijven) lokken? De sector denkt van niet. Die toerist kijkt naar de portemonnee, zijn vakantiebudget en de kosten, niet naar een fietsenrekje meer of minder.

Waar worden die middelen dan wel aan besteed? Dit blijkt ook overduidelijk uit de begroting.

- 1 miljoen EURO extra naar gratis kinderopvang! Kunnen de kinderen van onze gasten - als ware deze kinderopvang een animatieteam - straks ook naar de gratis kinderopvang? Dan zouden ze er nog iets aan hebben.
- Het lijkt erop dat er een groot gat zal ontstaan door grootschalige projecten, die nu moeten worden bekostigd over de rug van onze gasten en daarmee indirect over de investeringscapaciteit van de sector.

- Daarnaast heeft het onze grote verbazing gewekt dat de post Rood voor Groen vanaf 2024 op 'nul' begroot staat terwijl de uitvoering van het Rapport Kansen voor Recreatie Natuur, althans fase 1 daarvan, nog maar net is aangevangen. En dit alles zonder overleg met de sector. Wij betwijfelen ten eerste of dit juridisch zou kunnen standhouden.
- En dat allemaal terwijl u de OZB gelijk houdt, zo lezen wij al op blz 3.

Uw college denkt uw plannen dus echt vooral ten koste van de toerist en dus de recreatiesector en uw burgers die daarin werken te moeten realiseren. Maar uit deze begroting blijkt helaas geen enkele vorm van visie, ambitie of affiniteit met de grootste economische pijler in de regio.

Van Rijksoverheidswege is er op dit moment hulp nodig voor burgers en ondernemers en zijn er zoals u hopelijk weet landelijke programma's opgesteld om de inflatie- en energiekostenstijging enigszins te dempen en daarmee burgers en ondernemers, dus óók recreatieondernemers te ondersteunen. Daarmee blijft de investeringscapaciteit voor het toevoegen van kwaliteit aan het toeristisch product dat men biedt intact en blijft de sector nog vitaal.

Het is dus zeer wrang als een gemeenteraad op voorstel van dit college in deze tijden van steunpakketten en een rondwarend 'inflatiespook' met zó een dergelijk exorbitant voorstel voor een stijging van de toeristenbelasting als het onderhavige zou instemmen. En voor wat? Zo slecht staat u er helemaal niet voor in deze gemeente. De afgelopen vijf jaar is er meer binnengekomen dan eerder begroot.

De verhoging gaat naar de algemene middelen zo horen of lezen wij vaak, en zo ook in deze begroting. Ons antwoord daarop in dit soort discussies is dat de sector geen sluitstuk op de begroting behoort te zijn. De toeristenbelasting is – hoewel met een wettelijke grondslag – nu eenmaal discriminatoir van aard. Andere ondernemingsvormen – vaak ook andere gastvrijheidsvormen - betalen deze belasting niet. Reden te meer voor een gematigde inzet van dit middel.

Ten aanzien daarvan wordt door uw college zelf op p. 10 in deze concept-begroting geschreven dat u aandacht voor kwaliteit, productinhoud en spreiding van toerisme in tijd (seizoensverlenging) en ruimte (koppeling kust en achterland) wilt hebben. Uw college stelt voor in te zetten op (het monitoren van) draagvlak voor toerisme onder inwoners en streven een evenwichtige balans na in de lusten en lasten. De balans van lusten en lasten is net als de aantrekkelijkheid van West-Zeeuws-Vlaanderen voor gasten definitief overboord als u deze begroting aanneemt. 'Waardevol Toerisme' is hopelijk voor u meer dan het verhogen van toeristenbelasting.

Wij toonden de afgelopen periode op vele vlakken initiatieven. Of het nu promotie van de streek betreft, over verduurzaming gaat, de leefbaarheid, mobiliteit, recreatienatuur, routestructuren en bebording. We zijn er steeds nauw bij betrokken geweest en hebben er ons steentje qua inzet of financieel aan bijgedragen.

Het moge tenslotte duidelijk zijn dat wij ons als sector bewust zijn van het gedeelde belang bij een vitale Gemeente Sluis. En dat wij als verblijfsrecreatieve sector –meer dan welke andere sector dan ook- bereid zijn om maatschappelijk bij te dragen aan de vitaliteit van West-Zeeuws-Vlaanderen. Maar het begint bij een gezamenlijk plan en een gezamenlijke visie. Net zoals bijvoorbeeld op Texel, waar een visie vanuit de toeristische sector en de lokale samenleving de onderlegger zal vormen voor de toekomstige ontwikkeling van de regio. Daarna volgt het bijbehorend financiële plaatje, niet ervoor.

Als u in dit voorstel voor een verhoging en met de in de concept-begroting voorgestelde aanwending volhardt, dan draait u de recreatieondernemers en hun medewerkers als gemeenteraad letterlijk de rug toe. Wij hopen dat u samen met het college snel tot meer maatschappelijk besef komt dan uit deze concept-begroting blijkt. Houdt het alstublieft bij uw eerder vermelde Kaderbrief, óf, als u toch vast wenst te houden aan de voorgestelde verhoging, wilt u dan de gehele meeropbrengst van de toeristenbelasting labelen voor directe, nader met elkaar af te stemmen impulsen mét relevantie voor de recreatie en het toerisme? Dan merken de gasten tenminste wat van de verhoging die zij betalen.

Bij het aannemen van een begroting met een verhoging zónder voornoemde voor de recreatieve relevante aanwending van de toeristenbelasting maakt u iets stuk bij één van de grootste dragers van uw gemeentelijke economie en voorzieningen en ontnemt u recreatieondernemers eigenlijk iedere incentive om betrokken te blijven bij vormen van maatschappelijke participatie.

Nog in september 2021 organiseerden wij een Inforaad waarbij we 5 speerpunten hebben gepresenteerd en toegelicht. “Dit smaakt naar beter” heette het. Wij zijn met deze concept-begroting teleurgesteld in het college. Wij hadden goede moed bij de aanvang van uw collegetermijn. Ga nu mét de sector het overleg aan en zoek een bredere, eerlijkere basis voor uw begroting. Deze concept-begroting smaakt niet naar ‘beter’, dit proeft bitter.

Ik dank u voor uw aandacht en wens u veel wijsheid toe.

Björn Schutz  
Regiomanager Zuid-Holland en Zeeland  
HISWA-RECRON